ความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์ฐานข้อมูลพืชสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทย

Users' Satisfaction on Southern Herb Database on Website

ปฐพี เจนกุลประสูตร[1] ศุภพร ไทยภักดี[2] สุรพงษ์ ดำรงกิตติกุล[3]
และสุรัตน์วดี จิวะจินดา[4]

Patapea Janekulprasoot, Supaporn Thaipakdee, Surapong Dumrongkittikul and Suratwadee Jiwajinda

ABSTRACT

The objective of this study was to explore the satisfaction of students, government and private sectors on the development of southern herb database on website. Herb database on website consisting of the herb generally found in southern region was developed and designed into three parts, general data, plant statistics, and pictures database. The questionnaires were used for data collection from 120 purposive sampling respondents which were 30 lecturers and 30 students from Faculty of Agriculture at Kamphaeng Sean, 30 agronomists, and 30 employees of agriculture related companies. The descriptive statistics were applied for data analyses in terms of percentage, arithmetic means, and standard deviation.

The study found that herb database on website was responded at a high level of satisfaction by users for design in different aspects on format of homepage and webpage, contents, accessibility, usefulness, and user's opinion after accessing website with the average of 3.37, 3.37, 3.54, 3.48, 3.68, and 3.65 respectively. The results indicated some degree of database effectiveness because of its usefulness and responding to the user's needs. However, there were suggestions on including research abstracts and database of every region in Thailand on website.

Key words: herb, drug plant, users' satisfaction, southern region website

[1] สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตร คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Agricultural Information Technology, Faculty of Agriculture at Kamphaeng Sean, Kasetsart University, Kamphaeng Sean Campus, Nakhon Pathom 73140, Thailand.

[2] ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Department of Agricultural Extension and Communication, Faculty of Agriculture at Kamphaeng Sean, Kasetsart University, Kamphaeng Sean Campus, Nakhon Pathom 73140, Thailand.

[3] ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Department of Horticulture, Faculty of Agriculture at Kamphaeng Sean, Kasetsart University, Kamphaeng Sean Campus, Nakhon Pathom 73140, Thailand.

[4] สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
Institute of Research and Development of Kasetsart University, Kamphaeng Sean Campus, Nakhon Pathom 73140, Thailand.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความพึงพอใจของผู้ใช้ฐานข้อมูลจากภาครัฐ เอกชน และนิสิตต่อการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทยบนเว็บไซต์ โดยการออกแบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วยสมุนไพรหลากหลายชนิดที่พบบ่อยในภาคใต้ของประเทศไทย แบ่งระบบข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป สถิติการเพาะปลูก และฐานข้อมูลรูปภาพ เว็บไซต์ฐานข้อมูลได้รับการประเมินจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงโดยแบ่งเป็น อาจารย์และนิสิตที่สังกัดใน คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นักวิชาการเกษตร และพนักงานบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร กลุ่มละ 30 คน แบบสอบถามได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้ฐานข้อมูลสมุนไพรภาคใต้มีความพึงพอใจด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเฉพาะหน้าแรก ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบภายในระบบเครือข่ายด้านเนื้อหา ด้านการเข้ารับชมฐานข้อมูล ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากระบบฐานข้อมูลและความคิดเห็นที่มีต่อระบบฐานข้อมูลหลังการใช้งาน ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.37, 3.37, 3.54, 3.48, 3.68 และ3.65 ตามลำดับ) เพราะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ และผู้ใช้สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับงานที่เกี่ยวข้องได้จริง อย่างไรก็ตามมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ควรเพิ่มส่วนของบทคัดย่อของงานวิจัยที่เกี่ยวกับสมุนไพร และควรจัดทำฐานข้อมูลสมุนไพรให้ครบทุกภาคของประเทศ

คำสำคัญ: สมุนไพร, พืชที่ใช้เป็นยา, ความพึงพอใจของผู้ใช้, เว็บไซต์ภาคใต้

บทนำ

ปัจจุบันระบบสารสนเทศมีความก้าวหน้ามากผนวกกับเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ที่มีการพัฒนาขีดความสามารถในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของมนุษย์เพิ่มขึ้น สร้างความสะดวกสบายและช่วยลดเวลาในการทำงานต่างๆให้สั้นลง เป็นผลดีต่อผู้ปฏิบัติงานในด้านต่างๆ เช่น ช่วยในการสืบค้นข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การตัดสินใจและการบริหารงานต่างๆ และช่วยในการทำงานที่ต้องทำซ้ำ เป็นต้น แต่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานนั้นก็มีปัญหาเกิดขึ้นเช่นกัน เช่น ในการสืบค้นข้อมูลบางอย่างอาจเข้าถึงได้ยากและเมื่อเข้าถึงได้แล้วต้องพบกับปริมาณข้อมูลอันมหาศาล ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในการเลือกใช้ หรืออาจพบกับปัญหาของข้อมูลที่มีความกระจัดกระจายไม่ได้มาจากแหล่งเดียวกัน ทำให้เสียเวลาในการสืบค้นและข้อมูลที่ได้มาอาจไม่ครบถ้วนตามความต้องการ ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการค้นหาจากหลายๆแหล่งนั้นย่อมมีความซ้ำซ้อนของข้อมูลเกิดขึ้น ต่างจากการค้นหาข้อมูลจากฐานข้อมูลเพียงแหล่งเดียว (บรรพต, 2543) ซึ่งหากเป็นฐานข้อมูลที่ดี มีการจัดการระบบและเก็บข้อมูลได้อย่างครบถ้วนมีประสิทธิภาพก็จะทำให้ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นมีความน่าเชื่อถือมีความผิดพลาดน้อยและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ฐานข้อมูลจึงนับว่ามีความสำคัญในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมาก (จิดาภัส, 2546)

การศึกษาทางด้านการเกษตรในปัจจุบันมีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องการจัดการฐานข้อมูลเข้ามาช่วยให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ดังนั้นฐานข้อมูลทางด้านการเกษตรจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญในการศึกษาทางด้านการเกษตร เมื่อกล่าวถึงฐานข้อมูลทางการเกษตรนั้นก็มีมากมาย เช่น ฐานข้อมูลการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฐานข้อมูลทางด้านสัตว์ของกรมปศุสัตว์ และฐานข้อมูลเกษตร

ของสถาบันทางการเกษตรต่างๆ มีให้เลือกใช้กันอย่างมากมายแต่เป็นฐานข้อมูลที่ให้ข้อมูลในด้านกว้างและยังขาดความจำเพาะเจาะจง ในที่นี้จะกล่าวถึงฐานข้อมูลของพืชสมุนไพร มีอยู่มากเช่นกัน แต่ยังขาดความจำเพาะเจาะจงของข้อมูลในด้านต่างๆ เช่น แหล่งผลิต ปริมาณผลผลิต ราคาผลผลิต เป็นต้น

การทำงานวิจัยในครั้งนี้จึงมีแนวคิดที่จะออกแบบระบบฐานข้อมูลของพืชสมุนไพรที่มีความสำคัญในภาคใต้ ซึ่งเป็นการบีบข้อมูลให้แคบลง และมีความจำเพาะเจาะจงมากขึ้น โดยการเพิ่มในส่วนของข้อมูลที่ยังไม่มีการเผยแพร่เข้าไป เช่น แหล่งผลิต ปริมาณผลผลิต ราคาผลผลิต และสรรพคุณทางยา เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่มีความจำเพาะเจาะจงยิ่งขึ้น โดยฐานข้อมูลพืชสมุนไพรภาคใต้นี้จะใช้เป็นส่วนหนึ่งของฐานข้อมูลใหญ่ที่เป็นฐานข้อมูลการเกษตรภาคใต้ ซึ่งจะประกอบขึ้นจาก ฐานข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจภาคใต้ ฐานข้อมูลพืชไร่เศรษฐกิจภาคใต้ ฐานข้อมูลพืชสัตว์เศรษฐกิจภาคใต้ ฐานข้อมูลพืชสมุนไพรเศรษฐกิจภาคใต้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาฐานข้อมูลพืชสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทยที่พัฒนาขึ้นบนเว็บไซต์ ของผู้ใช้ฐานข้อมูลจากภาครัฐ เอกชน และนิสิต

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

การออกแบบฐานข้อมูล หมายถึง การสร้างฐานข้อมูลที่นำเสนอความรู้ ข้อมูล(มณีโชติ, 2546) ที่เกี่ยวข้องกับพืชสมุนไพรของภาคใต้ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

พืชสมุนไพรของภาคใต้ หมายถึง พืชสมุนไพรที่พบบ่อย และมีการกระจายพันธุ์อยู่ในเขต 14 จังหวัดภาคใต้

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้และเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อปัจจัย หรือองค์ประกอบต่างๆของฐานข้อมูลพืชสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทยบนเว็บไซต์

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 120 คน แบ่งเป็น อาจารย์และนิสิตที่สังกัด คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน กลุ่มละ 30 คน นักวิชาการเกษตร จำนวน 30 คน และพนักงานบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ฐานข้อมูลพืชสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทยบนเว็บไซต์

2. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของฐานข้อมูลพืชสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทยบนเว็บไซต์

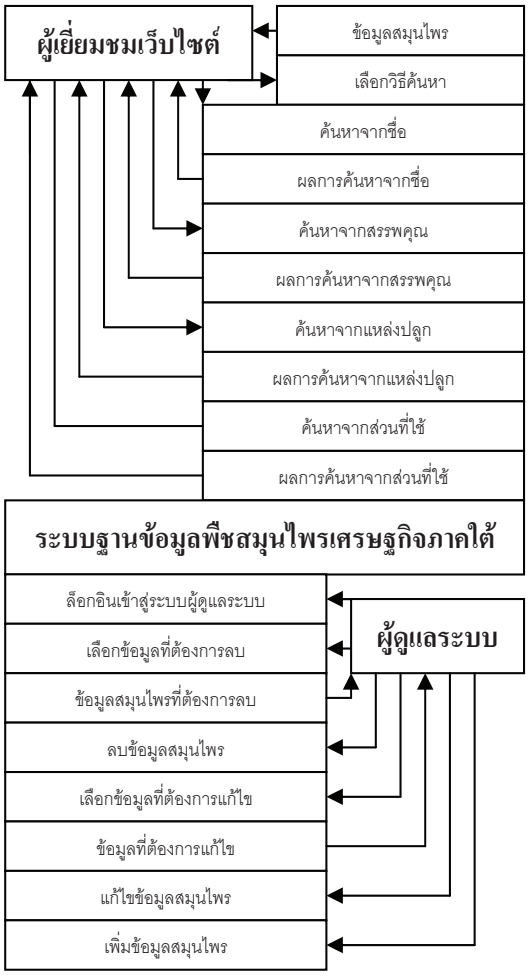
การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการวิเคราะห์คำนวณหาค่าทางสถิติจากโปรแกรมสำเร็จรูป (บุญเรียง, 2534) โดยใช้สถิติดังนี้

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีของ Cronbach

2. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของแต่ละหัวข้อ นำเสนอในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

3. ความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทยบนเว็บไซต์นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

ภาพที่ 1 โครงสร้างของเว็บไซต์

ผลและข้อวิจารณ์

ผู้ใช้ฐานข้อมูลมีความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทยในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเฉพาะหน้าแรก โดยภาพรวมผู้ใช้ฐานข้อมูลมีความพึงพอใจด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเฉพาะหน้าแรกในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.37) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า พึงพอใจในความสวยงาม ภาพประกอบ ความหนาแน่นของตัวอักษร สีพื้นบนหน้าจอ ขนาดของภาพ และความสวยงามของภาพ ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามผู้ใช้ฐานข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับมากในส่วนของชื่อเรื่อง ขนาดตัวอักษร แบบตัวอักษร และสีตัวอักษร (ตารางที่ 1) จากผลการวิจัย สอดคล้องกับ ประภาพร (2548) ที่ได้กล่าวไว้ว่าลักษณะของเว็บเพจที่ดี ควรมีชื่อเรื่องที่น่าสนใจ ตลอดจนการใช้รูปแบบตัวอักษร ขนาดตัวอักษร ความหนาแน่นตัวอักษร สีของข้อความที่ใช้บนหน้าเว็บเพจที่เหมาะสมและการจัดความสัมพันธ์ข้อความและภาพให้สอดคล้องกับองค์ประกอบอื่น ๆ และมีรูปภาพประกอบการนำเสนอที่ดี ใช้งานง่าย

2. ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบภายในระบบเครือข่าย โดยภาพรวมผู้ใช้ฐานข้อมูลมีความพึงพอใจด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบภายในระบบเครือข่าย ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.37) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า พึงพอใจในความดึงดูดความสนใจของรูปภาพ สีพื้น ขนาดของภาพประกอบ และสวยงามของภาพ ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามผู้ใช้ฐานข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับมากในส่วนของจำนวนของภาพ รูปแบบของการวางคำอธิบาย ขนาดของตัวอักษรในเว็บเพจ และรูปแบบของตัวอักษร (ตารางที่ 2) จากผลการศึกษาสอดคล้องกับ ดวงพร (2549) กล่าวไว้ว่า เว็บเพจที่ดีควรใช้รูปภาพที่สามารถสื่อความหมายกับผู้ใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีความสวยงาม และการใช้รูปภาพเพื่อเป็นพื้นหลัง ไม่ควรเน้นสีสันที่ฉูดฉาดมากนัก เพราะอาจจะไปลดความเด่นชัดของเนื้อหา ควรใช้ภาพที่มีสีอ่อนๆ ไม่สว่างจนเกินไป ตัวอักษรที่นำมาแสดงบนจอภาพก็เช่นเดียวกัน ควรเลือกขนาดที่อ่านง่าย ไม่มีสีสันและลวดลายมากเกินความจำเป็น อีกประการหนึ่งคือ รูปภาพที่นำมาประกอบนั้น ไม่ควรมีขนาดใหญ่หรือมีจำนวนมากเกินไป เพราะอาจจะทำให้เนื้อหาสาระของเว็บเพจนั้นถูกลดความสำคัญลง

3. ด้านเนื้อหา โดยภาพรวมผู้ใช้ฐานข้อมูลมีความพึงพอใจด้านเนื้อหา ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.54) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า พึงพอใจมากใน ความถูกต้องของข้อมูล ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ความน่าสนใจของข้อมูล การเรียงลำดับเนื้อหา รายละเอียดของเนื้อหา การใช้ศัพท์ และความสอดคล้องของเนื้อหาอย่างไรก็ตามผู้ใช้ฐานข้อมูลมีความพึงพอใจ

ในระดับปานกลางในส่วนของปริมาณของเนื้อหา (ตารางที่ 3) ซึ่ง จิดาภัส (2546) ได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของฐานข้อมูล ในด้านเนื้อหาสาระ คือ มีความถูกต้องของเนื้อหา ข้อมูลมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของผู้ใช้ และควรปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ตารางที่ 1 ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเฉพาะหน้าแรก

(n=120)

ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเฉพาะหน้าแรก	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ความพึงพอใจ		
	5	4	3	2	1	($\overline{X}$)	S.D.	ระดับ
ชื่อเรื่องน่าสนใจ	15.0	40.0	35.0	9.2	0.8	3.59	0.82	มาก
ความสวยงาม ตื่นตาตื่นใจ	8.4	25.8	45.0	20.0	0.8	3.20	0.82	ปานกลาง
ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	12.5	49.2	27.5	10.8	0	3.63	0.83	มาก
ความเหมาะสมของแบบตัวอักษร	9.2	51.7	33.3	5.8	0	3.64	0.73	มาก
ความเหมาะสมของสีตัวอักษร	5.0	46.6	39.2	9.2	0	3.47	0.73	มาก
ความเหมาะสมของภาพประกอบที่ใช้	11.7	30.0	40.8	15.0	2.5	3.33	0.85	ปานกลาง
ความหนาแน่นของตัวอักษร	5.0	37.5	42.5	15.0	0	3.32	0.79	ปานกลาง
ความเหมาะสมของสีพื้นบนหน้าจอ	9.2	23.3	48.4	13.3	5.8	3.16	0.75	ปานกลาง
ขนาดของภาพง่ายต่อการมองเห็น	9.2	31.7	33.3	20.0	5.8	3.18	0.77	ปานกลาง
ความสวยงามของภาพ	10.8	28.3	35.9	21.7	3.3	3.21	0.81	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.37	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 2 ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบภายในระบบเครือข่าย

(n=120)

ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบภายในระบบเครือข่าย	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ความพึงพอใจ		
	5	4	3	2	1	($\overline{X}$)	S.D.	ระดับ
จำนวนของภาพประกอบเพียงพอต่อความต้องการ	17.5	22.5	49.2	10.0	0.8	3.45	0.77	มาก
รูปภาพสามารถดึงดูดความสนใจ	6.7	27.5	42.5	22.5	0.8	3.16	0.82	ปานกลาง
รูปแบบของการวางคำอธิบายง่ายต่อการศึกษา	8.3	45.0	39.2	7.5	0	3.54	0.75	มาก
ขนาดของตัวอักษรในเว็บเพจง่ายต่อการอ่าน	10.0	46.6	36.7	6.7	0	3.60	0.76	มาก
รูปแบบของตัวอักษรง่ายต่อการอ่าน	8.3	48.4	30.0	12.5	0.8	3.50	0.85	มาก
สีพื้นที่ใช้สามารถสร้างความน่าสนใจ	7.5	33.3	40.8	16.7	1.7	3.28	0.78	ปานกลาง
ขนาดของภาพง่ายต่อการมองเห็น	8.3	35.8	32.5	19.2	4.2	3.25	0.84	ปานกลาง
ขนาดของภาพมีความสวยงาม	7.5	28.3	41.7	20.0	2.5	3.18	0.81	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.37	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 3 ด้านเนื้อหา

(n=120)

ด้านเนื้อหา	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ความพึงพอใจ		
	5	4	3	2	1	($\overline{X}$)	S.D.	ระดับ
ความถูกต้อง	14.2	55.0	24.2	5.8	0.8	3.75	0.79	มาก
ความน่าเชื่อถือ	14.2	51.7	27.4	6.7	0	3.73	0.78	มาก
ความน่าสนใจ	9.2	45.8	31.7	13.3	0	3.50	0.74	มาก
การเรียงลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอนต่อเนื่อง	9.2	40.0	40.8	10.0	0	3.48	0.79	มาก
รายละเอียดของเนื้อหาง่ายต่อการทำความเข้าใจ	10.8	50.0	30.8	6.7	1.7	3.61	0.82	มาก
การใช้ศัพท์ ข้อความง่ายต่อการทำความเข้าใจ	10.8	47.6	35.8	5.8	0	3.63	0.75	มาก
เนื้อหามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้	7.5	45.8	31.7	10.8	4.2	3.41	0.83	มาก
ปริมาณของเนื้อหามีความเพียงพอกับความต้องการ	9.1	34.2	32.5	19.2	5.0	3.23	0.75	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.54	0.78	มาก

4. ด้านการเข้ารับชมฐานข้อมูล โดยภาพรวมผู้ใช้ฐานข้อมูลมีความพึงพอใจด้านการเข้ารับชมฐานข้อมูลในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.48) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า พึงพอใจมากในความเร็วในการโหลดข้อมูล ความเร็วในการเชื่อมโยงกับลิงค์เว็บไซต์ภายนอก ความเร็วในการเข้ารับชมระบบ ความราบรื่นในการเข้าไปใช้ระบบ และความง่าย (ไม่สับสน)ในการเข้าไปใช้ระบบ อย่างไรก็ตามผู้ใช้ฐานข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับปานกลางในส่วนของความเร็วในการโหลดภาพ (ตารางที่ 4) จรณิต (2536) ได้กล่าวไว้ในหลักการออกแบบฐานข้อมูลในส่วนของระบบฐานข้อมูลว่าระบบต้องมีความง่ายในการเข้าใช้ระบบ แสดงจุดเชื่อมโยงให้สามารถเข้าใจได้ง่ายสำหรับผู้ใช้ทั่วไป

5. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากระบบฐานข้อมูล โดยภาพรวมผู้ใช้ฐานข้อมูลมีความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับจากระบบฐานข้อมูลในระดับมาก($\overline{X}$ = 3.68) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า พึงพอใจมากทุกประเด็น คือ ความสามารถสืบค้นข้อมูลได้ตรงตามความต้องการ ระบบอำนวยความสะดวกในการจัดการข้อมูล ความรวดเร็วในการจัดการข้อมูล และความถูกต้องของข้อมูล (ตารางที่ 5) จากผลการวิจัย สอดคล้องกับ กิดานันท์ (2542) ซึ่งกล่าวไว้ว่าการสร้างเว็บเพจ ต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการให้เข้าใช้ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจนย่อมทำให้ผู้สร้างสามารถกำหนดเนื้อหาและเรื่องราวเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ได้มากกว่า ตลอดจนการใช้โครงสร้างของเว็บเพจที่เหมาะสมนั้นจะทำให้ผู้ใช้สามารถติดตามเนื้อหา และเชื่อมโยงไปยังหัวข้อหรือหน้าที่ต้องการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

6. ด้านความคิดเห็นที่มีต่อระบบฐานข้อมูลหลังการใช้งาน โดยภาพรวมผู้ใช้ฐานข้อมูลมีความพึงพอใจด้านความคิดเห็นที่มีต่อระบบฐานข้อมูลหลังการใช้งานในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.65) และเมื่อพิจารณา

ตารางที่ 4 ด้านการเข้ารับชมฐานข้อมูล

(n=120)

ด้านการเข้ารับชมฐานข้อมูล	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ความพึงพอใจ		
	5	4	3	2	1	($\overline{X}$)	S.D.	ระดับ
ความเร็วในการโหลดภาพ	10.9	33.3	35.8	19.2	0.8	3.34	0.82	ปานกลาง
ความเร็วในการโหลดข้อมูล	10.0	43.4	33.3	12.5	0.8	3.49	0.86	มาก
ความเร็วในการเชื่อมโยงกับลิงค์เว็บไซต์ภายนอก	13.3	37.6	35.0	13.3	0.8	3.49	0.81	มาก
ความเร็วในการเข้ารับชมระบบฐานข้อมูล	12.5	39.2	36.7	10.8	0.8	3.51	0.87	มาก
ความราบรื่นในการเข้าไปใช้ระบบฐานข้อมูล	11.7	40.0	38.3	10.0	0	3.53	0.82	มาก
ความง่าย (ไม่สับสน)ในการเข้าไปใช้ระบบ	12.5	39.2	40.8	7.5	0	3.56	0.80	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						3.48	0.83	มาก

ตารางที่ 5 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากระบบฐานข้อมูล

(n=120)

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากระบบฐานข้อมูล	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ความพึงพอใจ		
	5	4	3	2	1	($\overline{X}$)	S.D.	ระดับ
สามารถสืบค้นข้อมูลได้ตรงตามความต้องการ	15.8	42.5	26.7	11.7	3.3	3.55	0.76	มาก
ระบบอำนวยความสะดวกในการจัดการข้อมูล	14.2	50.8	30.0	3.3	1.7	3.72	0.80	มาก
ความรวดเร็วในการจัดการข้อมูล	12.5	55.0	26.7	5.8	0	3.74	0.75	มาก
ความถูกต้องของข้อมูล	14.2	47.5	35.0	3.3	0	3.72	0.74	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						3.68	0.76	มาก

ในรายประเด็น พบว่า พึงพอใจมากทุกประเด็น คือ การออกแบบเนื้อหา การอำนวยความสะดวกต่างๆ ภาพประกอบ ความสะดวกในการจัดการข้อมูลมากกว่าเอกสาร และความรวดเร็วกว่าการค้นหาข้อมูลจากเอกสาร โดยในหัวข้อนี้ผู้ใช้มีความพึงพอใจมากและค่าเฉลี่ยในเรื่องของความรวดเร็วกว่าการค้นหาข้อมูลจากเอกสาร และความสะดวกในการจัดการข้อมูลมากกว่าเอกสารค่อนข้างสูง คือมีค่าเฉลี่ยมากถึง 3.96 และ 3.85 ตามลำดับ (ตารางที่ 6) สอดคล้องกับ จรณิต (2536) ซึ่งกล่าวในเรื่องประโยชน์ของฐานข้อมูลว่า ฐานข้อมูลช่วยในการสร้างระบบการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระเบียบ ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล แยกข้อมูลตามประเภท ทำให้ข้อมูลประเภทเดียวกันจัดเก็บอยู่ด้วยกัน จึงสามารถค้นหาข้อมูลได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว และข้อมูลอยู่ในรูปแบบที่เรียกใช้งานได้ง่าย ในส่วนของความพึงพอใจของผู้ใช้ฐานข้อมูลพืช

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นที่มีต่อระบบฐานข้อมูลหลังการใช้งาน

(n=120)

ความคิดเห็นที่มีต่อระบบฐานข้อมูลหลังการใช้งาน	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ความพึงพอใจ		
	5	4	3	2	1	($\overline{X}$)	S.D.	ระดับ
ความพึงพอใจการออกแบบเนื้อหา	9.2	43.3	41.7	5.8	0	3.55	0.74	มาก
ความพึงพอใจอำนวยความสะดวกต่างๆ	10.0	40.0	45.0	4.2	0.8	3.54	0.76	มาก
ความพึงพอใจภาพประกอบ	10.8	34.2	36.7	15.8	2.5	3.35	0.85	มาก
ความสะดวกในการจัดการข้อมูลมากกว่าเอกสาร	21.7	48.3	24.2	5.0	0.8	3.85	0.84	มาก
รวดเร็วกว่าการค้นหาข้อมูลจากเอกสาร	28.4	47.5	17.5	5.8	0.8	3.96	0.87	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						3.65	0.81	มาก

สมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทย อาจมาจากการที่ได้รับข้อมูลตรงตามที่ต้องการ สอดคล้องกับ สันทนา (2543) กล่าวว่า มนุษย์ใช้การสื่อสารอย่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองในด้านต่าง ๆ และจงใจที่จะแสวงหาข่าวสารเพื่อให้เกิดความพึงพอใจอันเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายหลังจากการได้รับสัมผัสกับสิ่งนั้นมาแล้ว ในทางบวกจะเกิดความนิยมชมชอบซึ่งจะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับว่าสิ่งเหล่านั้นตอบสนองความต้องการได้มากน้อยเพียงใด

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศพืชสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทยบนเว็บไซต์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ฐานข้อมูลสารสนเทศพืชสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทย ที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้เห็นได้จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้อยู่ในระดับมาก ในด้านต่างๆดังนี้ ด้านเนื้อหา ด้านการเข้ารับชมฐานข้อมูล ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากระบบฐานข้อมูล และด้านความคิดเห็นที่มีต่อระบบฐานข้อมูลหลังการใช้งาน และพึงพอใจในระดับปานกลาง ในด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเฉพาะหน้าแรก และด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบภายในระบบเครือข่าย

2. ด้านความพึงพอใจต่อการออกแบบฐานข้อมูลสารสนเทศพืชสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทยของผู้ใช้งานจาก ภาครัฐ เอกชน และนิสิต มีข้อมูลโดยรวมของผู้ใช้ฐานข้อมูล คือ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 25-30 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต 7-9 ปี ซึ่งมีความสนใจฐานข้อมูลสารสนเทศพืชสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทย อยู่ในระดับปานกลาง ผู้ใช้สืบค้นข้อมูลจากที่ทำงาน และมีวัตถุประสงค์ของการสืบค้นเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบหน้าแรกและภายในระบบเครือข่าย ด้านเนื้อหา ด้านการเข้ารับชมฐานข้อมูล ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากระบบฐานข้อมูล และความคิดเห็นที่มีต่อระบบฐานข้อมูลหลังการใช้งาน

3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้งานระบบฐานข้อมูลสารสนเทศพืชสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทย ผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าฐานข้อมูลสารสนเทศพืชสมุนไพรภาคใต้ของประเทศไทย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องได้จริง

จากการศึกษาทำให้พบว่าการพัฒนาเว็บไซต์

ควรเน้นการตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ มีการออกแบบที่สวยงาม มีความสะดวกรวดเร็วในการใช้งาน มีความเหมาะสมของขนาดและรูปแบบของตัวอักษรที่ใช้เนื้อหาและการใช้ศัพท์มีความง่ายต่อการทำความเข้าใจตลอดจนการตรวจสอบความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูล และการพัฒนาเว็บไซต์ที่ดีจะต้องมีความรวดเร็วในการค้นหาข้อมูล และความสะดวกในการจัดการข้อมูลมากกว่าเอกสาร

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดทำฐานข้อมูลให้ครบทุกภาคของประเทศไทย

2. ควรเพิ่มปริมาณเนื้อหาให้มีความเพียงพอต่อความต้องการ และลดความหนาแน่นของตัวอักษร

3. รูปภาพที่ใช้ประกอบในเว็บเพจควรมีขนาดที่เหมาะสมง่ายต่อการมองเห็นและมีความสวยงามดึงดูดใจ

4. ไม่ควรใช้ภาพพื้นหลังที่มีสีสันและความสว่างมากเกินไป เพราะจะไปลดความน่าสนใจของเนื้อหา

เอกสารอ้างอิง

กิดานันท์ มลิทอง. 2542. *สรรค์สร้างหน้าเว็บและกราฟิกบนเว็บ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จรณิต แก้วกังวาล. 2536. การออกแบบและจัดการฐานข้อมูล. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอช เอ็น กรุ๊ป จำกัด.

จิดาภัส สัมพันธ์สมโภช. 2546. *ระบบฐานข้อมูลเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: หจก. ซี แอนด์ เอ็น บุ๊ค.

ดวงพร เกี๋ยงคำ. 2549. *คู่มือสร้างเว็บไซต์ด้วยตนเอง*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท โปรวิชั่น จำกัด.

บุญเรียง ขจรศิลป์. 2534. *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บรรพต ชมงาม. 2543. *การพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลสำหรับสืบค้นสื่อการเรียนการสอนทางด้านสิ่งแวดล้อมโดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประภาพร ช่างไม้. 2548. *สร้างเว็บสวยด้วย Dreamweaver Mx 2004*. กรุงเทพมหานคร: ไอดีซีฯ.

มณีโชติ สมานไทย. 2546. *คู่มือการออกแบบฐานข้อมูล และภาษา SQL ฉบับผู้เริ่มต้น*. กรุงเทพมหานคร: อินโฟเพรส.

สันทนา วรรณกะลัศ. 2543. การประเมินรายการโทรทัศน์ *"ดินดำน้ำชุ่ม"*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.